

שאלה אחרת - היא מדוע הסכימה הפרקליטות להגיע לידי הסדר עם ידלן.

השלל - ב'די' מי?

אומנם מקובל שהפרקליטות מגיעה להסכם עם נאשם, כדי שיודה בחלק מכתבי-האישום תמורת הוויתור על השאר. יש לכך לא פעם הצדקה — כדי לחסוך מ'זמנם של הפרקליטות ושל בית-הדין. או כדי להשיג הרשעה גם כשאין הפרקליטות בטוחה ביכולתה להוכיח את כל פירי טי כתיב-האישום.

אך המצב שונה לגמרי במישור פט כמו זה של ידלן — כאשר הי אינטרס הציבורי מחייב את הש"י פת האמת כולה, וכאשר גילוי הי אמת חשוב. אף יותר מהרשעת הי נאשם.

מבחינת המוסר הציבורי, לא חשוב כמה שנים יישב אשר ידלן בבית-הסוהר — אם בכלל. חשוב לאי-ערעור שיתגלה סוף סוף כיצד פעלה השיטה שבאמצעותה הועברו, במרוצת השנים, מאות מיליונים

פרשת ידלן

במהנך חקירתו של אשר ידלן, ביום שבו הודה באשמה, שאלה אותו פרקליטת מחוז תל-אביב, ויקטוריה אוסי טרובסקי-כהן, מה פשר המחאות מסוימות שהוצגו בבית-הדין. ידלן הביע, בליגול-מה, תמיכה על כי התביעה אינה מבינה ברובו: "מר ידלן, הפטירה הפרקליטה ברובו: 'מר ידלן, אני יודעת שאני רואה כאן רק את הקצה של החומר!'"

אשר ידלן בא לישיבת בית-הדין המחוזי

האזרה התקדמה

די תומר להגשת כתבי-אישום נוספים. תחת זאת הודה התביעה בדרך קלה של הסדר, שבו הודה ידלן בחלק מן האשמות.

נמחקו מכתבי-האישום — הפעם פים המרכזיים של קבלת 30 אלף דולר ממרדכי אניסון, מנכ"ל החברת-העבודה-העברית, ש"ס"י לדיבורה, וכן קבלת שוחד מחוזה ארליכמן בעיסוק המירפאה בתל-ברוך. התביעה גם ויתרה על הגשת כתבי-אישום נוספים בעתיד, ופני ריש הדבר כי כספי המדינה פני טר", 800 אלף דולר, וישארו ב'די נזכיהם.

אילו נחקרה בבית-הדין עיסוק 30 אלף הדולר, היא היתה יכולה להביא לחשיפת מנגנון שלם של העברת כספים למימון מיפגת-העבודה. ידלן עצמו גילה בבית-הדין כי ספר לו קודמיו בתפקיד, משה סורוקה המנוח, כי מימן את מיפגת-העבודה באמצעות משלום מנופה לטולל-בונה, שהעבירה את הפרש למיפגת-העבודה. הקופה הסודית בשווייץ, שעליה שלט אליסון, שימשה למימון עיסוק-שחוד רבות, ולא רק לראשי-משלוח זרים. אליסון עמד לספר לבית-הדין כי נערכו עיסוקות רבות בינו לבין ידלן, וכי העבר מדי-פעם כספים למימון עיסוק של מיפגת-העבודה.

ההסכם בין התביעה לנאשם קובע, כי ידלן ימסור את גירסתו לגבי פרשת אליר סון ליועץ-המישפט-למשלה, שיהליט לי אורה אם להגיש כתבי-אישום. זהו נוסח מזוה, שכן ידלן יכול היה למסור את גירסתו בבית-הדין, ולהגיש לשופט להתליט את האמין לו.

העברת תפקיד השופט ליועץ-המישפט-למשלה, כחלק מעיסוק הודאה, פירושה שיהיכן שלא יוגש כתבי-אישום נוסף על דבר שבו הודה ידלן.

חרוזה ל"אות"

ידתו של ידלן ניתנה בניגוד לרצונו של התובעת וגם השופטת. הדסה בלרעיתו, ניסתה בפעם בפעם להוכיח סיקה. אולם הוא חש, כנראה, צורך להוכיח כי הכספים שלקח כשחוד גלחו עובר מיפגת-העבודה, ולא לשימושו האישי. לדבריו, הביא למיפגת "מיליונים".

השוחד שקיבל מעורך-הדין חיים גושן, שבו הודה, בסך 80 אלף לירות גויה, לדבריו, חלק ממסכת המיליונים שהביא למיפגת-העבודה. הצהרה זו של ידלן, בלי הוכחות, נשארת כהמינת הצהרה, וכי צדק אמרה פרקליטת מחוז תל-אביב כי דברים אלה לא הוכחו, כי הכספים שלקח הם שוחד פשוט-כמשמעו — ועליהם דרשה עוגש שחרת.

נוספים, וכי יהיו קשיים בהוכחת כתבי האישום הנוכחי. אך אילו רצתה התביעה באמת-ובתמים לחשוף את כל האמת, היה עליה לנסות להרשיע את ידלן בכתבי האישום שהוגשו, ולהמשיך לחקור את שאר העובדות. מתוך הנחה שבמשך הזמן ייאסף

"העולם הזה" קובע:

שחודאת אשר ידלן בבית-הדין המישפט מאשרת, במישורו וכעקפיו, את כל העובדות שחשף, "העולם הזה" כחקירתו היסודית והממושכת ש"פ"ר ש"י ידלן".

שחודאה זו מאשרת כעקפיו גם פרטים מרכזיים של מימצאי "העולם הזה" כפרשת אברהם עופר ז"ל.

שחודאה זו מפרכה לחלוטין את הטענה הודונית, כאילו ערך "העולם הזה" מי שפ"ר לינץ' כאשר ידלן, או ש"עיתונאי מושחת" ניהל נגדו, "ונדטה", כפי שאמר ידלן בהופעתו השחצנית בבית-המישפט. היא מפרכה גם את דיבורי אשתו, כאילו דומה פרשת ידלן לפרשת דרייפוס.

שפרשת ידלן מגדה שיטה כדלית של שחיתות ציבורית ופרטית, שהשתלטה במדינה בתקופת שלטונם של דויד בן-גוריון, דני אשכול וגולדה מאיר. אסור שהודאתו החלקית של ידלן בבית-המישפט תסתום את הגולל על חקירת שיטה זו, כשם שאסור היה להניח להתאבדותו של אברהם עופר ז"ל לסתום את הגולל על הסתעפוי וית הפרשה שהיתה קשורה בשמו.

שאחת המסקנות מפרשת ידלן ועופר היא ש"חוק מימון המיפגת-נות" לא נודד אלא כחלק ממעשה-ההונאה מונו מונט די, וכי אחרי קבלת החוק נמשכו כמרא התנופה כל שיטות הסחיטה, המירמה, השוחד והגניבה לצורך מימון מיפגת אשר החוק נועד, ככינוי, לשים להן קץ.

"העולם הזה" תובע:

לפתוח בחקירה פזילית נגד שריהאוצר יהושע רבינוביץ, שריהחינך אחרון ידלן, מר דויד קדרון וכל האנשים שהיו קשורים במערכת-הכספים של מיפגת-העבודה בתקופה הנדונה — וכן נגד הגופים שהזכורים עזידי כחודאתו, כגון מיפגת-העבודה, קופת חולים, "שיכון עובדים", "בור", (או חברת-הבטחה שלה, "אי.א.א.א."). להסיר לצורך זה לאתר את חסינות השרים וחבריה-הכנסת, הקשורים בעניין.

למנות ועדת-חקירה ממזכרית, על-פי חקירות-החקירה, שתחקור את הצדדים הכלכליים, הציבוריים, המיפגתיים והפוליטיים של פרשת ידלן ועופר.

לכלול בוועדה זו, כחבר, נציג של "העולם הזה", שחשף זכרו את שתי הפרשה האלה, וכן להיעזר בחוקר "העולם הזה", יגאל זכיי, ובפרקליט "העולם הזה", אמנון זיכרונני, כחברי צוות ועדת-החקירה.

להטיל על ועדה זו, בזה השאר את הכספים שהועברו עדי ודי אשר ידלן ואברהם עופר ז"ל לגופים מיפגתיים — ולהכטיח שכספים אלה יוחזרו להסתדרות ולשאר הגופים שמהם נגנבו.

להטיל על ועדה זו לדבר מן האחריות האישיות הציבורית — להכדיד מאחריות פזילית של האישים השונים הקשורים בפרשה, וכיכלול המנהלים של הגופים הכזכורים שהזכור במחקר החקירה — ההסתדרות, "סולל-בונה", "בור", "שיכון עובדים", ועוד.

להטיל על ועדה זו לדבר כיצד השתמשו מיפגת-העבודה בכספים הגנובים שהועברו אליה ברך שחורה — ואם הוצאו כספים אלה ברך שחורה, בניגוד לחוק, תוך הסתרתם מעיני מבקרי-המדינה ומחוקי-המערכת-הספרים החוקית של המיפגת.

להטיל על הוועדה לחקור את מערכת-המימון של כל המיפגתות במערכת-הבחיורה האחרונה, ובכילול זה מיפגתות-אופוזיציות, תוך בדיקת החוצאות הממשיות שהוציאו.

(ואולי מיליארדים) של כספי הציבור לי-קופות המיפגות. הסכסס-ההודאה הוא בלתי-מוכן לחלוטין, מבחינת התביעה. הנימוקים שהעלו נציגי התביעה, בשיחות בלתי-פורמליות, היו כי אין לתביעה די חומר לביסוס כתיב-אישום

חיבת-פנדורה

התעלומה הגדולה היתה: מדוע עשה ידלן השבוע מה שעשה? מדוע הטח בפני חבריו ומיפגתו, האשמות שיוכלו להמיט עליהם אסון ביוס-הבחירות? הכל היו בטוחים שיקרה הויפך. כבר שבוע לפני היום הדראמתי נודע בין המקורבים לפרשה כי אשר ידלן הסכים לתודות בחלק מן האשמות. תמורת הסכם עם הפרקליטות לבטל את שאר האשמות, ולהקל בעונשו. מפה-לאוין אף נמסר כי הוסכם לתבוע רק תקופת-מאסר של שנתיים.

השמועות ניראו כה בטוחות, עד כי ח"כ שימחה ארליך, מנהיג הליברלים בליכוד, עשה מעשה בלתי-זהיר מאד. יום לפני ישיבת בית-המישפט כינס מסיבת-עיתוני נאים, גילה שנעשה "קנוניה" עם ידלן, וכי המטרה היא לסתום את פיו ולמנוע ממנו לגלות חומר מביך על מיפגתו. למזלו של ארליך לא פורסמו הדברים. העיתונאים הששו, בצדק, מפני פירסום שיש בו בזיון בית-המישפט.

אותם עיתונאים באו לאולם בית-המישפט, כשהם בטוחים שהישיבה כולה תאריך דקות מעטות: ידלן יודה בחלק מכתבי-האישום, שאר טעיפיה-האישום יבוטלו, ייאמרו כמה מילים על אופיו של ידלן ועל חומרת העונש, והעניין יסתיים בגור-דין קל-יחסית.

לחדמת הכל, קרה משהו אחר לגמרי. ידלן עלה על דוכן-העדים ומסר עדות. נראה שהיה זה בניגוד למה ש"דובר בין הצדדים. כי בהפסקה פני תה פרקליטת-המחוז אה פרקליטו של ידלן, שלמה תוסיה-כהן נשואי הפנים, ושארה אותו בועם מדוע חרג מן המוסכם והעדה את ידלן עדי רוכן-העדים.

מדוע עשה זאת ידלן? הדבר נשאר בגדר תעלומה.

ייתכן שגבר בו הרצון "לטהר" את עצמו (לפי מושגו שלו), ולציג את הרושם שכל הכסף שקיבל הלך למיפגתו. אלא לכיסו הפרטי — דבר שאינו בטוח כולל. ייתכן גם שרצה פשוט להתנקם בחברים. שלדעתו הפקירו אותו.

אם קיוו מנהיגי מיפגת-העבורי דה שעם בריתת הסכם בין הפרקי ליפות ובין ידלן ייתם הגולל על הפרשה וימנע המשך החקיי, דה, הם טעו. אשר ידלן פתח את תיבת-פנדורה.